

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Сергій НЕСТЕРЕНКО

30 серпня 2024 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій.
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ»

Спеціальність:

281 Публічне управління та адміністрування.

Освітні програми:

«Державне управління та місцеве самоврядування» (2022 р.).

Підрозділ, що забезпечує дисципліну:

кафедра місцевого самоврядування та розвитку територій.

Тип навчальної дисципліни:

обов'язкова.

Частина підготовки:

професійна.

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський).

Обсяг навчальної дисципліни:

6 кредитів ЄКТС.

Розробники:

Голинська Олеся Володимирівна, к.держ.упр., доцент

Куспляк Галина Іванівна, к.держ.упр., доцент

Одеса – 2024

1 Анотація навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Публічні фінанси» є засвоєння теоретичних знань і практичних навичок здобувачів першого (бакалаврського рівня) вищої освіти щодо формування систематизованих знань з публічних фінансів, достатніх для розв'язання складних задач і проблем у сфері публічного управління та адміністрування.

Практичне значення та використання отриманих знань: здобуття практичних навичок з отриманих знань про публічні фінанси; формування умінь аналізувати фінансове забезпечення органів влади; удосконалення системи публічних відносин на різних рівнях управління на основі інноваційних підходів; удосконалення навичок щодо узгодження загальнодержавних та місцевих інтересів в сфері фінансів, збалансування інтересів місцевого самоврядування та органів державної влади.

Протягом вивчення дисципліни формуються наступні гнучки навички (softskills): вміння налагоджувати взаємодію з іншими органами публічної сфери та громадськістю у сфері управління публічними фінансами; вміння використовувати різні методи впливу при вирішенні завдань публічного управління та адміністрування; вміння працювати в команді, проявляти лідерські якості та будувати взаємодію; вміння представляти результати роботи для суб'єктів публічного управління та адміністрування..

Навчальний процес згідно з робочою програмою навчальної дисципліни «Публічні фінанси» здійснюється у таких формах: лекційні, практичні заняття та самостійна робота здобувачів, контрольні заходи. Вивчення матеріалу навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язком.

Досягненню мети сприятимуть наступні методи та форми проведення занять:

Методи:

за особливостями навчально-пізнавальної діяльності: при проведенні лекцій (вивчення теоретичного матеріалу) використовується пояснювальний та ілюстративний методи викладання. При проведенні практичних занять використовуються інструктивно-практичний метод викладання і продуктивно-практичний метод здобувача вищої освіти, пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод здобувача, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький;

для формування пізнавальних інтересів використовуються наступні методи при проведенні лекцій та практичних занять: опори на життєвий досвід здобувачів вищої освіти, пізнавальних ігор, створення ситуації новизни навчального матеріалу, створення відчуття успіху в навчанні, “робота в групах”, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, індивідуалізації навчального процесу;

при виконанні завдань під час самостійної роботи та на практичних заняттях використовуються інтерактивні методи (зокрема: «Do it» («Зроби це»); «Storyboarding» («Розкадровка»)), що дає можливість здобувачеві в цікавій формі набути знань.

Сутність методу «Do it» («Зроби це»): дає можливість визначити проблеми; створює умови для вироблення багатьох можливих рішень; сприяє визначенню найкращого рішення й перероблення його в ефективне рішення. Застосування методу прискорює і посилює природні творчі здатності здобувачів для вирішення проблем; стимулює вироблення великої кількості хороших, різнопланових ідей; сприяє побудові навчання в контексті науково-дослідних процесів.

Сутність методу «Storyboarding» («Розкадровка») полягає в тому, що дозволяє: 1) графічно оформити думки здобувачів для того, щоб зрозуміти, як ті, хто навчаються працюють над рішенням проблеми або створенням проекту; 2) коректувати «хід думок» здобувачів для того, щоб допомогти у плануванні, розробленні нових рішень, вирішення

стандартних проблем нестандартними методами, покращення комунікації, побудови ефективної організації.

Форми проведення занять: навчальні заняття (лекції, практичні заняття як в очній формі, так і он-лайн, а також консультації); виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях та під час самостійної роботи, контрольні заходи, самостійна робота. Використовується індивідуальна та групова форма роботи здобувачів із застосуванням Google-класів та Google-форм.

2 Результати навчання

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

3 Структура навчальної дисципліни

Структурування навчальної дисципліни «Публічні фінанси» здійснюється на основі навчального плану першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і освітньо-професійної програми «Державне управління та місцеве самоврядування»..

На вивчення дисципліни «Публічні фінанси» за освітньо-професійною програмою та навчальним планом передбачено 6 кредитів (180 годин).

денна форма здобуття освіти

С е м е с т р	Кількість					Індивідуальна робота	Форма підсумкового контролю
	аудиторних занять			годин			
	Лекції	Практи чні	Лабор аторні	Аудитор ні заняття	Самості йна робота		
1	15	15	-	60	120	-	Екзамен

заочна форма здобуття освіти

С е м е с т р	Кількість					Контрольні роботи	Індивідуальна робота	Форма підсумкового контролю
	аудиторних занять			годин				
	Лек ції	Пра ктич ні	Лаб орат орні	Аудит орні занят тя	Само стійна робот а			
1	2	1	-	6	174	-	-	Екзамен

4 Тематика та види навчальних занять

Для денної форми здобуття освіти

Лекційні заняття

Лекція 1. «Публічні фінанси як складова фінансової системи».

Лекція 2. «Нормативно-правові та організаційні засади функціонування публічних фінансів».

Лекція 3. «Сучасні інструменти управління публічними фінансами».

Лекція 4. «Міжнародні фінансові інструменти».

Лекція 5. «Фінанси державних підприємств».

Лекція 6. «Фінанси комунальних підприємств».

Лекція 7. «Публічні позабюджетні фонди».

Лекція 8. «Податкова система».

Лекція 9. «Непряме оподаткування».

Лекція 10. «Пряме оподаткування».

Лекція 11. «Місцеві податки та збори».

Лекція 12. «Бюджет та бюджетна система».

Лекція 13. «Державний бюджет України».

Лекція 14. «Місцеві бюджети України».

Лекція 15. «Міжбюджетні трансферти».

Практичні заняття

Практичне заняття №1. «Організаційні засади функціонування публічних фінансів».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо організаційних засад функціонування публічних фінансів.

Практичне заняття №2. «Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо нормативно-правових засад функціонування публічних фінансів.

Практичне заняття №3. «Аналіз сучасних інструментів управління публічними фінансами».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасних інструментів управління публічними фінансами.

Практичне заняття №4. «Міжнародні фінансові організації та міжнародні фінансові інституції».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо діяльності міжнародних фінансових організацій та міжнародних фінансових інституцій.

Практичне заняття №5. «Розвиток державних підприємств в Україні».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо розвитку державних підприємств в Україні.

Практичне заняття №6. «Розвиток та фінансова підтримка комунальних підприємств (КП) в Україні».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо розвитку та фінансової підтримки комунальних підприємств в Україні.

Практичне заняття №7. «Фонди фінансових ресурсів цільового призначення».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо фондів фінансових ресурсів цільового призначення в Україні.

Практичне заняття №8. «Характеристика елементів податкової системи України».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо визначення елементів податкової системи України.

Практичне заняття №9. «Оцінка діяльності суб'єктів реалізації податкової політики України».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо здійснення характеристики суб'єктів реалізації державної податкової політики в Україні.

Практичне заняття №10. «Порядок розрахунку та сплати непрямих податків».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо визначення порядку розрахунку та сплати непрямих податків.

Практичне заняття №11. «Порядок розрахунку та сплати непрямих податків прямих податків, місцевих податків та зборів».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо порядку розрахунку та сплати прямих податків, місцевих податків та зборів.

Практичне заняття №12. «Бюджетний процес в Україні».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо бюджетного процесу в Україні.

Практичне заняття №13. «Аналіз Державного бюджету України».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо основних показників Державного бюджету України.

Практичне заняття №14. «Аналіз місцевих бюджетів України».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо основних показників місцевих бюджетів України.

Практичне заняття №15. «Аналіз міжбюджетних трансфертів України».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо аналізу міжбюджетних трансфертів

Для заочної форми здобуття освіти

Лекційні заняття

Лекція 1. «Публічні фінанси як складова фінансової системи. Сучасні інструменти управління публічними фінансами».

Лекція 2. «Бюджет та бюджетна система. Державний бюджет України. Місцеві бюджети України. Міжбюджетні трансферти».

Практичні заняття

Практичне заняття №1. «Організаційні засади функціонування публічних фінансів».

Мета заняття: надання теоретичних знань і практичних навичок щодо організаційних засад функціонування публічних фінансів.

Консультації здійснюються впродовж семестру згідно встановленого розкладу.

5 Розподіл годин самостійної роботи здобувача освіти за видами навчальних робіт та формами здобуття освіти

Вид самостійної роботи здобувача освіти	Форма здобуття освіти	
	денна	заочна
Опрацювання навчального матеріалу лекційних занять	15	60
Опрацювання навчального матеріалу практичних занять	30	
Підготовка до модульних контрольних робіт	10	30
Виконання індивідуальних поточних завдань	15	34
Виконання навчальних завдань	20	20
Підготовка до складання екзамену	30	30
Всього	120	174

6 Індивідуальна робота

Навчальним планом не передбачено.

7 Форми контрольних заходів та оцінювання результатів навчання

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль полягає у виконанні: мах 100 балів

1) 15-ти індивідуальних поточних завдань. Індивідуальні поточні завдання виконуються письмово і полягають в розв'язуванні проблемних питань відповідно до мети та завдань практичних занять. Бездоганне виконання індивідуального поточного завдання з №1 по №10 оцінюється у 3 бали; індивідуальних поточних завдань з №11 по №15 – по 2 бали. Максимальний бал за бездоганне виконання індивідуальних поточних завдань становить 50 балів;

2) 2-ох навчальних завдань. Навчальні завдання виконуються письмово і полягають в розв'язуванні проблемних питань відповідно до мети та завдань лекційних та практичних занять. Бездоганне виконання кожного індивідуального поточного завдання оцінюється по 5 балів. Максимально за виконання навчальних завдань здобувач отримає 10 балів;

3) 2-х модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи складаються з теоретичної та практичної частин і проводяться у формі комп'ютерного тестування. Бездоганне виконання кожної модульної контрольної роботи оцінюється по 25 балів. Максимально за виконання модульних контрольних робіт здобувач отримає 50 балів.

Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен усний (у випадку онлайн навчання – письмовий). Максимальна оцінка, яку може отримати студент – 100 балів.

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль полягає у виконанні

1) 1-го індивідуального поточного завдання. Індивідуальні поточні завдання виконуються письмово і полягають в розв'язуванні проблемних питань відповідно до мети та завдань практичних занять. Бездоганне виконання кожного індивідуального поточного завдання оцінюється у 5 балів;

2) 2-ох навчальних завдань. Навчальні завдання виконуються письмово і полягають в розв'язуванні проблемних питань відповідно до мети та завдань лекційних та практичних занять. Бездоганне виконання кожного індивідуального поточного завдання оцінюється по 10 балів. Максимально за виконання навчальних завдань здобувач отримає 20 балів;

3) двох з курсів на інтерактивних платформах за вибором відповідно до тематики навчальної дисципліни з отриманням Сертифікатів, що оцінюються в 10 та 15 балів. Максимальний бал становить 25 балів:

– «Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток» на сайті Prometheus з отриманням відповідного Сертифікату за посиланням https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDG101+2020_T2.

– «Є-data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами» на сайті Prometheus з отриманням відповідного Сертифікату за посиланням https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+EDATA101+2021_T3.

– «Гендерно орієнтоване бюджетування для розвитку громад» на сайті Prometheus з отриманням відповідного Сертифікату за посиланням https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AMU+GOB101+2018_T3.

– «Складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти» на сайті Prometheus з отриманням відповідного Сертифікату за посиланням https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+BUDG101+2020_T3

– на платформі ВУМ-online «Як молодь має долучатися до відбудови: інструменти та практики» за посиланням <https://vumonline.ua/course/how-youth-should-be-involved-in-reconstruction-tools-and-practices/>.

4) 2-х модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи складаються з теоретичної та практичної частин і проводяться у формі комп'ютерного тестування. Бездоганне виконання кожної модульної контрольної роботи оцінюється по 25 балів. Максимально за виконання модульних контрольних робіт здобувач отримує 50 балів.

Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен усний (у випадку онлайн навчання – письмовий). Максимальна оцінка, яку може отримати студент – 100 балів.

8 Забезпечення досягнення визначених результатів навчання структурними елементами навчальної дисципліни

денна форма здобуття освіти

Структурні елементи навчальної дисципліни	Програмні результати навчання					
	ПРН4	ПРН6	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16
Практичне заняття № 1	+		+			
Практичне заняття № 2		+			+	
Практичне заняття № 3			+		+	+
Практичне заняття № 4		+			+	+
Практичне заняття № 5	+			+	+	
Практичне заняття № 6	+			+	+	
Практичне заняття № 7	+			+	+	
Практичне заняття № 8					+	+
Практичне заняття № 9					+	+
Практичне заняття № 10					+	+
Практичне заняття № 11					+	+
Практичне заняття № 12	+	+	+			
Практичне заняття № 13					+	+
Практичне заняття № 14					+	+
Практичне заняття № 15					+	+

заочна форма здобуття освіти

Структурні елементи навчальної дисципліни	Програмні результати навчання					
	ПРН4	ПРН6	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16
Практичне заняття № 1	+		+			
Навчальне завдання 1	+	+	+			
Навчальне завдання 2				+	+	+

Розробники _____

Олеся ГОЛИНСЬКА

Галина КУСПЛЯК

Погоджено:

Завідувач кафедри _____

Тетяна ПАХОМОВА

Начальник НМВ _____

Олександр БОНДАР